

Tia Lähteenmäki
Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskus
Ympäristöasiantuntija
PL 49
02070 ESPOON KAUPUNKI

Viite

Kaupunginmuseon lausunto Linholminluotojen sekä Masskärrin, Kuusikodin ja Ruukinrannan metsien luonnonsuojelualueiden perustamiseen

Espoon kaupungin ympäristönsuojelu on 10.10.2025 pyytänyt Espoon kaupunginmuseon lausuntoa neljän uuden luonnonsuojelualueen perustamisesta Espoon kaupungin alueelle.

Espoon kaupunginmuseo hoitaa museolain 314/2019 mukaista alueellisen vastuumuseon kulttuuriympäristötehtävää Espoon kaupungin alueella. Kaupunginmuseo kommentoi hanketta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Taustaa

Espooseen ollaan perustamassa neljää uutta luonnonsuojelualueutta. Uudet perustettavat luonnonsuojelualueet ovat Linholminluodot, Masskärrin metsä, Kuusikodin metsä ja Ruukinrannan metsä.

Ruukinrannan metsän ehdotettu luonnonsuojelualue sijaitsee lähes kokonaan muinaismuistolailla (295/1963) suojellun historiallisen ajan tiilitehtaan Bredvik, Bruksstranden (mj. rek.1000032385) alueella. Kohde on myös yksi Espoon kahdestatoista valtakunnallisesti arvokkaasta arkeologisesta kohteesta (VARK). Paikalla on nykyään näkyvissä rakennuksen kivijalka ja uunin pohja sekä 1700-luvun lastauslaituri, jota on myöhemmin korotettu ja parannettu eri tavoin. Lisäksi alueella on savenottokuoppia ja tiilijätekasoja.

Muilta ehdotetuilta luonnonsuojelualueilta ei tunneta muinaismuistolain nojalla rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Masskärrin ja Kuusikodin alueella on kuitenkin potentiaalia arkeologisen kulttuuriperinnön, esimerkiksi kivikautisen asutuksen jäännösten löytämiseen. Myös Linholminluotojen alueella on mahdollisuus vedenalaisten arkeologisten jäännösten löytämiseen.

Luonnonsuojelualueisiin ehdotetut rauhoitusmääräykset kieltävät jatkossa muun muassa maaperään ja kasvillisuuteen kajoamisen, mikä rajoittaa arkeologisten selvitysten tutkimusmetodeja, kuten koekuopitusta.

Kaupunginmuseon kanta

Museo ehdottaa, että luonnonsuojelualueiden suojelumääräyksiin sallittuihin toimenpiteisiin lisättäisiin määräys:

- *Arkeologiset tutkimukset ympäristösuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla. Toimenpiteistä on pyydettävä myös museoviranomaisen lausunto.*

Vastaavaa määräystä on käytetty aiemmin esimerkiksi Smedsvikenin luonnonsuojelualueella, jossa on tunnettuja kivikautisia asuinpaikkoja. Määräyksellä mahdollistetaan arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvät tutkimukset ja selvitykset huomioiden luonnonsuojelun reunaehdot. Laajamittaiset kaivaustutkimukset eivät ole millään esitetyistä luonnonsuojelualueista todennäköisiä.

Määräys on erityisen tärkeä valtakunnallisesti arvokkaan tiilitehtaan, Bredvik, Bruksstranden, kohdalla, jota sen tutkimus on myös jatkossa mahdollista. Tälle kohteelle tulisi lisätä edellä mainitun lisäksi sallituksi toimenpiteeksi:

- *Kiinteän muinaisjäännöksen hoito ympäristösuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla. Toimenpiteistä on pyydettävä myös museoviranomaisen lausunto.*

Määräyksellä mahdollistettaisiin tiilitehtaan näkyvien rakenteiden pienimuotoinen hoitotyö, edelleen huomioiden luonnonsuojelun reunaehdot.

Museolla ei ole asiaan muuta huomautettavaa.

Eetu Sorvali
intendentti
eetu.sorvali@espoo.fi
040 485 5262

Liitteet

Tiedoksi

Museovirasto, Kulttuuriympäristöpalvelut